

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Ziółka

SSO Małgorzata Winkler – Galicka

SSO Dariusz Śliwiński /spr./

Protokolant: prot. sąd. M. W.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu A. D.

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014 roku

sprawy **Z. S.**

oskarżonego z art. 271 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 23 czerwca 2014 r. sygn. akt II K 757/13

1. Utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 200 zł.

D. Ś. M. M. W. – G.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Gnieźnie w sprawie sygn. akt II K 757/13 uznał oskarżonego **Z. S.** za winnego tego, że w dniu 14 kwietnia 2013 r. w N., będąc jako diagnosta uprawnionym do przeprowadzania przeglądu technicznego pojazdów i wystawienia potwierdzenia przeprowadzonego badania technicznego, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poświadczył nieprawdę o sprawności samochodu m-ki V. (...)model (...)nr rej. (...) (...), nr (...) (...)w dowodzie rejestracyjnym nr DR(...)czynność przeprowadzenia badania przeglądu technicznego, podczas gdy takiego badania nie przeprowadził,

tj. przestępstwa z art. 271 § 1 kk i za to na podstawie art. 271 § 1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby.

Nadto na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzono oskarżonemu karę 40 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda.

Poza tym na podstawie art. 41 § 1 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzeczono wobec oskarżonego zakaz wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...) nadanych przez Starostę (...) w dniu 28 lipca 2010 r. na okres 1 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 3 ust. 2 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. t. jedn. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w łącznej kwocie 340 zł, w tym opłatę w kwocie 200 zł.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli oskarżony i obrońca oskarżonego.

Oskarżony zaskarżył powyższy wyrok w całości i zarzucił:

1) mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę prawa procesowego, a mianowicie art. 7 kpk, polegająca na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, iż oskarżony wiedział, że ma wykonać badanie techniczne pojazdu bez samochodu, podczas gdy prawidłowa ocena działań oskarżonego dokonana przy uwzględnieniu swobodnej jej oceny, zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, winna doprowadzić do wniosku, iż otwarcie przez oskarżonego stacji diagnostycznej w niedzielę 14 kwietnia 2013 r. było podyktowane przekonaniem oskarżonego, iż ksiądz D. K. przyjedzie na badanie techniczne pojazdem V. (...)re rej. (...)(...)o numerze (...) (...), którym po wykonaniu badania technicznego jedzie dalej do Holandii,

2) obrazę prawa materialnego, tj. art. 271 § 1 kk poprzez uznanie oskarżonego za winnego przestępstwa poświadczenia nieprawdy w typie podstawowym, podczas gdy jak wynika z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, oskarżony dopuścił się przestępstwa określonego w art. 271 § 2 kk jako wypadek mniejszej wagi;

z ostrożności procesowej:

3) rażącą niewspółmierność kary w postaci orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego zakazu wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...), jako nieadekwatną do celów kary i zbyt surową w świetle zaistniałego w sprawie stanu faktycznego.

W konkluzji oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- uniewinnienie go od przypisanego mu czynu,

- ewentualnie, mając na uwadze okoliczności sprawy oraz wymiar kary określony w art. 271 § 2 kk orzeczenie na podstawie art. 66 § 1 kk w zw. z art. 66 § 2 kk o warunkowym umorzeniu postępowania,

- ewentualnie o uchylenie orzeczonego wobec niego zakazu wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...).

Obrońca oskarżonego zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że:

a. D. K. powiedział oskarżonemu Z. S., że „nie przyjechał tym samochodem, bo nie ma aktualnego badania technicznego”, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego wynika, że słowa takie nie padły, a oskarżony Z. S. był przeświadczony o tym, że D. K. przyjechał samochodem marki V. (...), gdyż jest w drodze do Holandii,

b. w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd I instancji nie zachodzi wypadek mniejszej wagi, podczas gdy przyjęcie wypadku mniejszej wagi jest uzasadnione z uwagi na przewagę łagodzących elementów podmiotowo-przedmiotowych, okoliczności popełnienia czynu przez oskarżonego, motyw działania oskarżonego,

2) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na naruszeniu:

a. przepisu art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie niemających się usunąć, istniejących w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego Z. S., polegających na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż Z. S. miał świadomość tego, że D. K. nie przyjechał samochodem marki V. (...) pod stację diagnostyczną, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego jednoznacznie

wynika, że był przekonany o tym, że D. K. przyjechał samochodem marki V. (...), gdyż jest (tym samochodem) w drodze do Holandii,

b. przepisu art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej, mylnej, sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zebranych w sprawie dowodów, polegającej na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż Z. S. miał świadomość tego, że D. K. nie przyjechał samochodem marki V. (...) pod stację diagnostyczną, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego jednoznacznie wynika, że był on przekonany o tym, że D. K. przyjechał samochodem marki V. (...), gdyż jest (tym samochodem) w drodze do Holandii,

c. przepisu art. 424 § 2 kpk poprzez posłużenie się w uzasadnieniu przedmiotowego wyroku w części odnoszącej się do oceny zeznań świadka D. K. pojęciami ogólnymi, szablonowymi-ustawowymi, bez wymaganej przepisami prawa konkretyzacji i indywidualizacji oceny wiarygodności zeznań poszczególnych świadków;

z ostrożności procesowej:

3) rażąco niewspółmierność kary poprzez wymierzenie środka karnego w postaci zakazu wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...) nadanych przez Starostę (...) w dniu 28 lipca 2010 r. na okres 1 roku, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary wystarczy wymierzona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres 2 lat próby oraz kara 40 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że zarzucany oskarżonemu czyn stanowił wypadek mniejszej wagi (art. 271 § 1 i 2 kk) i na podstawie art. 66 § 1 kk w zw. z art. 67 § 1 kk orzeczenie warunkowego umorzenia postępowania na okres 2 lat próby,

ewentualnie:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie przez Sąd Okręgowy środka karnego zakazu wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...) nadanych przez Starostę (...) w dniu 28 lipca 2010 r. na okres 1 roku,

ewentualnie:

- o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się oczywiście bezzasadne i nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że apelacja jest oczywiście bezzasadna, jeżeli w sposób oczywisty brak jest wątpliwości, co do tego, że w sprawie nie wystąpiły uchybienia określone w art. 438 kpk oraz art. 439 kpk, a nadto nie zachodzi przesłanka z art. 440 kpk.

Apelacją oczywiście bezzasadną jest taka, której bezpodstawność, niezasadność nie budzi wątpliwości. Zasadność (lub jej brak) apelacji wiązać należy bowiem z oceną trafności uchybień, jakie w apelacji zostały wskazane.

Wskazane powyżej okoliczności uzasadniająco określenie przedmiotowych apelacji za oczywiście bezzasadnych niewątpliwie zachodziły w niniejszej sprawie. Dokonując oceny w tym zakresie Sąd Odwoławczy posiłkował się orzecznictwem i poglądami doktryny wypracowanymi na gruncie art. 535 § 2 kpk (vide: F. Prusak „Komentarz do kodeksu postępowania karnego” Wyd. Prawnicze W-wa 1999 s. 1446 teza 17, P. Hofmański „Kodeks postępowania karnego, komentarz” Wyd. C. H. Beck W-wa 1999 s. 857 teza 9, W. Grzeszczyk „Oczywista bezzasadność kasacji w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego” publ. Prok. i Pr. 2002/11/153- t.1, R. Stefański „Rozpoznawanie kasacji

na posiedzeniu” Prok. I Pr. 2001/2/62 t.2, S. Zabłocki „Kodeks postępowania karnego Komentarz” pod redakcją Z. Gostyńskiego Wyd. ABC 002/11/153 W-wa 1998 tom II).

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacji Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 i 2 kpk, co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Z uwagi na analogiczność zarzutów obu apelacji wywiedzionych w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy odniesie się do nich łącznie.

Jeśli chodzi o kwestię ustalenia, czy oskarżony wiedział, iż D. K. przyjechał do stacji diagnostycznej w dniu 14 kwietnia 2013 r. innym samochodem niż V. (...)model (...). (...)(...), nr (...) (...)wypada odwołać się do uwagi poczynionej już przez Sąd I instancji, że wobec potwierdzenia przez oskarżonego w dowodzie rejestracyjnym tegoż samochodu przeprowadzenia badania technicznego, mimo braku przeprowadzenia przedmiotowego, nie miała ona znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego. Z. S. w tym dniu żadnego samochodu wskazanego mu przez D. K. nie oglądał a tym samym nie sprawdzał jego stanu technicznego. Stąd też prawidłowość przypisania mu sprawstwa czynu kwalifikowanego z art. 271 § 1 kk nie mogła budzić żadnych wątpliwości.

Abstrahując od powyższego nie sposób wskazać również żadnych powodów, dla których należałoby poddać w wątpliwość wiarygodność zeznań D. K., który zeznał, iż informował oskarżonego, że przyjechał innym samochodem niż ten, którego dowód rejestracyjny okazuje, gdyż samochód ten nie ma aktualnego przeglądu technicznego. Oskarżony zapytał jedynie, czy samochód ten jest sprawny. W ogóle nie zainteresował się samochodem, którym D. K. wraz z Z. C. przyjechał, co zdaje się przeczyć jego zapewnieniom, zgodnie z którymi był przekonany, że to sprawność techniczną tego samochodu ma potwierdzić. W przeciwnym przypadku nic nie stało na przeszkodzie, aby oskarżony poprosił D. K. o wprowadzenie samochodu do budynku stacji diagnostycznej w celu zbadania sprawności pojazdu, aby wszelkim formalnością stało się zadość.

Poza tym Sąd Rejonowy trafnie zauważył, iż oskarżony nie mógł mieć żadnego problemu z odróżnieniem V. (...) od samochodu marki R. (...), który stał w pobliżu stacji diagnostycznej. Ten argument również jednoznacznie podważa wiarygodność twierdzeń oskarżonego, co do swojego przekonania, iż D. K. przyjechał samochodem V. (...).

W końcu całkowicie chybiona była próba podważenia wiarygodności zeznań D. K. w tym zakresie w oparciu o fakt, iż został on już prawomocnie skazany za składanie fałszywych zeznań. Świadek D. K. obciążając oskarżonego obciążał również samego siebie. Poświadczenie przez oskarżonego nieprawdy, co do przeprowadzenia badania technicznego samochodu D. K., było elementem szerszego przestępczego planu D. K. obejmującego fałszywe zawiadomienie o kradzieży tegoż pojazdu oraz wyłudzenie odszkodowania z polisy AC. Świadek D. K. składając wyjaśnienia w swojej sprawie (sygn. akt II K 1221/13) opisał wszystkie okoliczności swoich zachowań godzących w normy prawa karnego materialnego. Stąd też nie sposób zasadnie twierdzić, że jego wyjaśnienia oraz późniejsze zeznania w niniejszej sprawie, w części dotyczącej oskarżonego Z. S., stanowiły pomówienie oskarżonego. D. K. biorąc pełną odpowiedzialność za swoje czyny nie miał żadnego interesu, aby fałszywie obciążać również Z. S., zwłaszcza wobec faktu, iż oskarżony poświadczając sprawność techniczną jego auta bez możliwości jego zbadania, uczynił mu bez wątpienia przysługę.

Sąd Okręgowy w pełni podziela także stanowisko Sądu I instancji, iż z uwagi na potencjalne konsekwencje dla bezpieczeństwa w komunikacji odstąpienie przez oskarżonego od badania technicznego pojazdu i poprzestanie jedynie na zapewnieniu klienta o sprawności pojazdu, nie pozwalały na uznanie, iż wina i społeczna szkodliwość czynu oskarżonego nie były znaczne. W związku z powyższym bezprzedmiotowe byłyby rozważania dotyczące ewentualnego warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonego Z. S., nawet przy założeniu istnienia podstaw do kwalifikowania jego zachowania jako wypadku mniejszej wagi.

Nie mniej jednak Sąd Okręgowy pragnie zaznaczyć, iż nie podziela także twierdzeń obu skarżących w przedmiocie istnienia podstaw do kwalifikowania czynu oskarżonego z art. 271 § 2 kk, jako wypadku mniejszej wagi. Sąd Rejonowy uwzględnił okoliczność, iż oskarżony dopuścił się przypisanego mu przestępstwa motywowany chęcią pomocy duchownego, przy wymiarze kary. Nie mniej jednak taka motywacja nie usuwała potencjonalnego zagrożenia dla bezpieczeństwa w komunikacji czynu oskarżonego, które nie pozwalało na uznanie jego społecznej szkodliwości za niewielką, aby kwalifikować jego zachowanie jako wypadek mniejszej wagi.

Podsumowując, sprawstwo i wina oskarżonego zostały ustalone w sposób prawidłowy. Nadto nie budziła wątpliwości także kwalifikacja prawna przypisanego mu czynu.

Przechodząc do kwestii wymiaru kary podkreślenia wymaga, iż podstawą apelacji w przedmiocie kary może być tylko zarzut jej rażącej niewspółmierności. O „rażącej niewspółmierności kary” w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk nie można mówić w sytuacji, gdy Sąd wymierzając karę, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, czyli wówczas, kiedy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego ustawową, wynikającą z reguł zawartych w art. 53 § 1 kk, zasadę sądowego wymiaru kary, nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się utrzymać w kontekście wymagań wynikających z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary.

Należy podkreślić, iż niewspółmierność kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należycie całego bezprawia popełnionych czynów i nie spełnia celów kary. Należy mieć na uwadze, że nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę, co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczą, że kara wymierzona jawi się jako kara rażąco niewspółmierna, a więc nie dająca się zaakceptować.

Sąd Okręgowy pozytywnie ocenił orzeczoną wobec oskarżonego karę. Zdaniem Sądu Odwoławczego stanowi ona sankcję sprawiedliwą, w pełni odpowiadającą dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 53 kk. I tak Sąd I instancji orzekając o karze pozbawienia wolności nie przekroczył w żaden sposób zasad wyrażonych w cytowanym artykule, tak by można było mówić o rażącej niewspółmierności, to jest niewspółmierności w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18). Przeciwnie, Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę pozbawienia wolności sprawiedliwie, nie przekraczając granic przewidzianych przez ustawę, dostosował dolegliwość do stopnia winy, uwzględnił stopień społecznej szkodliwości popełnionych przestępstw, wziął pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kary te mają osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W tym zakresie wskazać należy przede wszystkim na dotychczasową niekaralność oskarżonego, nienaganny tryb życia zarówno przed, jak i po popełnieniu zarzucanego mu czynu, przyznanie się oskarżonego do winy i wyrażenie skruchy..

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy ocenił, iż orzeczona wobec oskarżonego kara 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 271 § 1 kk, nie może być zasadnie uznana za niewspółmiernie surową i to w dodatku w stopniu rażącym.

Podzielić należało również zapatrywanie Sądu I instancji w przedmiocie istnienia podstaw do formułowania wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej i warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności na okres 2 lat próby. Przemawiała za tym przede wszystkim dotychczasowa niekaralność oskarżonego, jego krytyczny stosunek do popełnionego przestępstwa i prowadzenie ustabilizowanego trybu życia.

Z uwagi na orzeczenie wobec oskarżonego obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonaniu także kary grzywny na podstawie art. 71 § 1 kk nie sposób zaś zasadnie podnosić, iż wymierzona mu kara nie będzie dla niego realnie dolegliwa, a poza tym nie spełni swoich celów w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymiar kary grzywny został przez Sąd Rejonowy prawidłowo dostosowany do stopnia społecznej szkodliwości jego czynu oraz stopnia zawinienia (40 stawek dziennych), natomiast wysokość stawki dziennej grzywny (20 zł) koreluje z możliwościami zarobkowymi oskarżonego.

Na aprobatę zasługiwało również orzeczenie Sądu I instancji w przedmiocie orzeczenia wobec oskarżonego na podstawie art. 41 § 1 kk zakazu wykonywania czynności wynikających z uprawnień diagnosty nr (...) nadanych przez Starostę (...) w dniu 28 lipca 2010 r. na okres 1 roku.

Oskarżony Z. S. odstępując od badania technicznego samochodu marki V. (...) model (...), nr rej. (...) (...), nr (...) (...) i poświadczając w jego dowodzie rejestracyjnym nieprawdę, co do faktu przeprowadzenia tego badania z wynikiem pozytywnym, niewątpliwie okazał, iż dalsze wykonywanie przez niego zwołu uprawnionego diagnosty zagraża istotnym dobrom chronionym prawem, tj. bezpieczeństwu w komunikacji. Skutkiem czynu oskarżonego było dopuszczenie do ruchu pojazdu, którego stan techniczny nie został zweryfikowany pod kątem bezpieczeństwa dla jego kierującego i pasażerów oraz innych uczestników ruchu. Potencjalne konsekwencje czynu oskarżonego ocenić należało jako bardzo poważne.

Oskarżony jako uprawniony diagnosta odstępując od wykonania swoim podstawowych obowiązków tylko z uwagi na prośbę znajomego duchownego i to uargumentowaną jedynie pośpiechem w istotny sposób podważył zaufanie wobec własnej osoby, iż w przyszłości będzie wykonywał swój zawód rzetelnie. Stąd też w ocenie Sądu Okręgowego orzeczenie wobec niego zakazu wykonywania tegoż zawodu na podstawie art. 41 § 1 kk nie może być zasadnie uznane za orzeczenie niewspółmiernie surowe.

Okres orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego zakazu wykonywania uprawnień diagnosty określono w dolnej granicy przewidzianej w art. 43 § 1 kk. Dlatego też również z uwagi na tą część orzeczenia twierdzenia o jego rażącej surowości nie sposób obronić.

Reasumując należy kategorycznie stwierdzić, że Sąd Rejonowy precyzyjnie wyważył wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar represji karnej, ustalając jej wymiar na poziomie adekwatnym do stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oraz stopnia jego zawinienia – prawidłowo spełniając tym samym zasady prewencji ogólnej jak i szczególnej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że apelacje oskarżonego i jego obrońcy są oczywiście bezzasadne i w związku z tym na podstawie art. 437 § 1 kpk utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, nie znajdując jakichkolwiek podstaw do jego zmiany, czy uchylecia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. t. jedn. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę za drugą instancję w kwocie 200 zł, albowiem nie zachodziły żadne przesłanki do zwolnienia oskarżonego z obowiązku poniesienia tych kosztów.

/D. Ś./ /M. Z./ /M. G./